

RÉGI MAGYAR KÖNYVÉSZETI ADALÉKOK.

Közli: Szabó Károly.

— Hatodik közlemény. —

1. (264. sz.) (Nagy Sándor historiája.) . . . . . kis 8-r.
Eredeti kiadás Heltai Gáspár kolozsvári nyomdájából. Ujabb kiadása némi lényegtelen eltérésekkel megjelent Lőcsén 1627. 4-r. Lásd: »Régi magyar könyvtár« 564. sz.

Egyetlen, eddig ismeretlen, igen csonka példánya a kolozsvári ref. collegium könyvtárában. — A czimlaptalan, elül, közben és végül csonka példány 20 ivre terjed s a V₃ levéllel szakad meg. A 20 iv közül csak 4 teljes (F, I, Q és R), az O egészen hiányzik, a többi 15 ivből pedig csak 2, 4 vagy 6 levél maradt fenn, s ezek egy része is rongált állapotban. — Kétségtelenül Heltai Gáspár nyomtatványa, s csaknem bizonyosnak tartom, hogy szerzője is Heltai Gáspár.

2. Az Haromsagnak oltalma az a s a r a g o n d o l t l e g - f ő v e b o k o s k o d á s n a k m e g - v i s g a l a s a. 1. Joh.: 1. v. 3. Az mi társaságunk az Atyával, és az ő Fiával az Iesus Christussal. Nyomtatatot, az mi Vdvezitőnk születése után 1634 esztendőben. 12-r. A — C = 3 iv = 36 sztlan lev.

Előbeszéde nincs; a szerző nem nevezi meg magát. Unitarius munka és így bizonyosan kolozsvári nyomtatvány. Betűi és diszitményei a régi Heltai-féle nyomdából valók, melyet 1634-ben Abrugyi György birt. (Lásd: »R. m. könyvtár« 637. sz.)

Egyetlen eddig ismeretlen példánya Széplakon, Küküllő vármegyében, a Petrichevich-Horváth család könyvtárában.

3. Az Szent Iános Evangeliuma kezdeti nek rövid magyarázattya. Mely Kérdésekből és Feleletekből áll. Az Magyar Nemzetnek éppületire, Német nyelvből, egy igasság szerető Atyafi által, Magyarra fordított. 1.

Joh.: 2. v. 22. Kitsoda hazug, ha nem az a ki tagadgya a Jesuszt Christusnak lenni? Ez az Antichristus, a ki tagadgya az Atyát, és a fiút. Valaki tagadgya a Fiút, az Atya sincsen annál. Nyomtatott 1636 esztendőben. 12-r. 42 lap (itt megszakad). — Elül: cziml., előljáró beszéd, 3 sztlan lev.

Kétségtelenül kolozsvári nyomtatvány. — Említve Kénosi Tözsér János Hist. Typogr. Unitar. Trans. című kézirata után, »Régi magyar könyvtár« 660. sz. a.

Egyetlen példánya, mely a 42. lap után 15 ritkán irt lapra terjedő kézíráttal van kiegészítve, Széplakon, a Petrichevich-Horváth család könyvtárában.

4. (265. sz.) Catechismus. Az az: A' keresztyeni Valasnak es Hűtnek rövid Kérdésekben és Feleletekben foglaltatott, s — szent írásbéli bizonyosságokkal meg erőssített summája avagy veleje. A' még szolni nem tudó és csétszopó gyermektskének szájokból rendeltet véghez vinni a te ditséretedet. Psalm. 8. 3. Matth. 21. 16. Fejervaratt. M. DC. XXXVI. 12-r. 95 lap.

Egyik lapon latin, másik lapon magyar szöveggel s külön latin czimlappal. — Reformatus iskolai kézikönyv. — Újabb kiadásai: Gyula-Fejérvár 1639, 1643, 1647. Később Lőcsén, Váradon, S. Patakon, Kolozsvártt számos kiadást ért.

Egyetlen példány a szebeni evang. gymnasium könyvtárában.

5. (266. sz.) (Pázmány Péter. Bizonyos okok, melyek erejétől viseltetvén, egy fő ember az új vallások töréből kifeslett.) . . . . . 12-r. 85 lap. — Elül: cziml., 1 sztlan lev.; végül Függelék, 9 sztlan lap.

Régibb kiadásai: Pozsony, 1631. és Bécs, 1633. Újabb kiadásai: Pozsony, 1671. Győr, 1753. Kolozsvár, 1764.

Eddig ismeretlen kiadás, mely nyomdai kiállításából ítélve Pozsonyban 1640 körül jelent meg. — A 85. lap után következő lapon említve van, hogy a függelék »a néhai Pázmány Péter« Kalauzának harmadik (1637-diki) kiadásából van véve.

Egyetlen példánya, melyből csak a czimlevél hiányzik, az Erd. Muzéumban. (1882-ben Demjén László ó-könyvkereskedéséből szereztetett.)

6. Szokolya István. Sérelmes lelkeket gyógyító Balsamom, avagy lelki próbákban nyavalygó embert vigasztaló

könyvetske. Mellyet Belgiomi nyelvből Magyar nyelvre fordított Szokolyai István. Nyomtattatott Lejdában, Dorp Iánosnál, 1648. esztendőben. 24-r. 143 lap.

Eredeti kiadás. — Ujabb kiadásai: S.-Patak, 1669. és Kolozsvár, 1671.

Ajánlja a fordító Németi Jánosnak mint kegyes patronusának, »Hollandiának Lejda nevő városában, szent Iacob havának tizen-negyedik napján. 1648. esztendőben.« — Az ajánlásban említi, hogy ezt a könyvecskét »Belgiomi nyelven írta edgy Dionysius Spranckhujsen nevő Delphis-városbeli Praedicator 1640. esztendőben.«

Említve: »Régi magyar könyvtár« 806. sz. a.

Szilágyi Istvánnál M.-Szigeten. (Legutolsó levele, melyen a 143-dik lapon a nyomtatási hibák egy része állott, hiányzik.)

7. Szokolyai István. A' szent Bibliának ô Testamentomi könyveiből egybe-szedegettetett áhitatos Könyörgések. Mellyeket Belgiomi nyelvből Magyar nyelvre fordított Szokolyai István. Nyomtattatott Lejdában Hyeronimus Vogel által, 1648. esztendőben. 24 r. 214 lap. — Végül: mutató tábla, 1 sztlan lev.

Eredeti kiadás. — Ujabb kiadásai: S.-Patak 1669. és Kolozsvár 1671.

Ajánlja a fordító, ki megemlíti, hogy ezt a könyvecskét »a Belgák Németből fordították a' magok nyelvekre«, Németi Jánosnak, a ki a maga költségén küldte őt külföldi egyetemekre, »Hollandiának Lejda nevő városában Pünkösd havának huszonhatodik napján, 1648. esztendőben.«

Említve: »Régi magyar könyvtár« 807. sz. a.

Szilágyi Istvánnál M.-Szigeten (utolsó levele, melyen a mutató tábla nagyobb része állott, hiányzik).

8. (267. sz.) Nagy-Ari József. Kegyes ösztön..... Keresd: 1684. 8-r. 7 iv.

9. (268. sz.) Nagy-Ari József. Elégséges kegyelem..... Keresd: 1684. 8-r. 7¹/₂ iv.

Nagy-Ari Józsefnek, Apafi Mihály fejedelem hires udvari papjának, ezen két egyházi beszédét említi Benkő József, Wolfgangi de Bethlen Historia. Tom. V. Praefatio 27. l.